

Vorming Duurzame overheidsopdrachten

Programma van de dag

9u20: Onthaal en inleiding

9u30: Presentatie Bosta (Belgian Office and Stationery Trade Association) en hun website responsible office. Deze website help aankopers te kiezen voor duurzame bureaumaterialen.

9u55: Presentatie duurzaamheidscriteria voor bureaumaterialen en voorstelling van het lastenboek van de aankoopcentrale van Leefmilieu Brussel (Rob Renaerts, CODUCO)

10u30: De werking van de aankoopcentrale van Leefmilieu Brussel (Gabriel Dias, Leefmilieu Brussel)

10u50: Vragen en antwoorden

11u: Einde

Objectieven van de vorming

Uitleggen milieu-impact van bureaumaterialen

Helpen bij opstellen van lastenboek voor bureaumaterialen

Overtuigen te kiezen voor de makkelijke oplossing: aankoopcentrale van Leefmilieu Brussel

Strategie overheidsopdrachten

4 stappen

-
1. Behoeften- en marktanalyse en inschatting milieu-impact (LCA)
 2. Het schrijven van de technische specificaties
 3. Controle van de criteria
 4. Vooruitgang op basis van de opgedane ervaringen

Milieu-impact bureaumaterialen

LCA analyse OVAM

Belangrijkste conclusies:

- Gerecycleerd papier is milieuvriendelijker dan duurzaam papier (FSC/PEFC)
- Grammage is erg belangrijk
- Diverse ecolabels die kunnen helpen met de keuze
- Geen sociale criteria noodzakelijk

Voorbeeld: aankoop van papier

5 belangrijkste effecten (max. score 100 punten)

1) Oorsprong van de vezels (42 punten)

- Gerecycleerd papier: 42punten
- FSC/PEFC: 25 punten

2) Grammage (23 punten)

- 75g: 23punten
- 80g: 17punten

3) Effect van de productiefase (ecolabels): 16 punten

4) Bleking: 14 punten

5) Overige (verpakking): 5 punten

LCA analyse OVAM

Overige productfiches:

- Archiefdozen
- Balpennen en potloden
- Corrector
- Enveloppen
- Markeerstiften
- (hang)Mappen
- ...

Oplossing

Gerecycleerd papier van 75g/m² met EU Ecolabel

Wat zijn we vergeten?

Marktstudie: altijd verifiëren wat beschikbaar is op de markt. Bosta kan hierbij helpen.

Andere parameter: witheid

Wil je wit papier ($CIE > 135$)?

Kies dan voor FSC/PEFC papier van $75\text{g}/\text{m}^2$

Is de witheid minder belangrijk ($CIE < 135$)?

Kies dan voor gerecycleerd papier van $80\text{g}/\text{m}^2$

Analyse van de Ecolabels

Belangrijk een onderscheid te maken tussen management labels en productlabels

Managementlabels: niet bruikbaar voor aankoop bureaumaterialen en geen garantie duurzaam product (EMAS, ISO 9001-14001, ...)

Productlabels: in de technische criteria of gunningscriteria invoegen. Wel garantie over duurzaamheid van de producten

Labelinfo

< papier

Om de vergelijkingstabel te downloaden, klik hier

Criteria	 Nordic Swan	 EU ecolabel	 Blauwe engel	 FSC 100 %	 FSC mix	 FSC recycled	 PEFC	 PEFC recycled	 NF Environment
Onafhankelijk gecontroleerd	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Percentage duurzame vezels (gerecycleerd of duurzaam bosbeheer)	✓ <i>Minimaal 75 % gerecycleerd papier of minimaal 30 % vezels uit duurzaam bosbeheer</i>	✓ <i>Minimaal 50 % gerecycleerd papier of 50% vezels uit duurzaam bosheer</i>	✓ <i>100 % gerecycleerd papier</i>	✓ <i>100 % vezels uit duurzaam bosbeheer</i>	✓ <i>Minimaal 70 % vezels uit duurzaam bosbeheer</i>	✓ <i>100% gerecycleerd papier</i>	✓ <i>Minimaal 70 % vezels uit duurzaam bosbeheer</i>	✓ <i>Minimaal 70 % gerecycleerd papier</i>	✓ <i>Minimaal 50 % gerecycleerd papier of 30% vezels uit duurzaam bosheer</i>
Bleiking met chloorgas is toegestaan	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✗
Maximale emissienormen naar water en lucht voor schadelijke stoffen bij productie	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓
Energie- en CO2-uitstootnormen bij productie	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓
Verbod op gebruik giftige stoffen bij productie	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✓

Deze website maakt gebruik van cookies om ervoor te zorgen dat je de beste ervaring op onze website krijgt [Meer info](#)

OK

Opgelet

Er zijn meerdere FSC en PEFC labels met verschillende criteria

Meer info: FSC en PEFC

Conclusie

Er is al heel wat onderzoek gedaan naar de impact van papier en bureaumaterialen. Gebruik deze informatie.

Gebruik labels voor het beschrijven van de bureaumaterialen die u wil aankopen.

Kies voor gerecycleerd in plaats van duurzaam.

Vergeet de marktanalyse niet.

Schrijven van het lastenboek

Waarom afzonderlijke fasen?

Kwalitatieve selectie: is het bedrijf in staat om het project uit te voeren?

Technische specificaties: wat moet het bedrijf doen?

Gunningscriteria: hoe selecteren we het beste aanbod?

Uitvoeringscriteria: hoe moet het contract tijdens de uitvoering worden beheerd?

Principe

Algemene omschrijving per productcategorie (die toelaat nieuwe producten toe te voegen)

Gedetailleerde beschrijving per product in de inventaris (op basis van uw aankoopbehoeften)

Geen milieu-gunningscriteria : niet noodzakelijk als de technische specificaties duidelijk zijn

3. Technische specificaties : gebruik van labels

Voorwaarden:

- de criteria van het label hebben uitsluitend betrekking op criteria die verband hebben met het object van de opdracht;
- de criteria zijn gebaseerd op verifieerbare criteria op een objectieve en niet-discriminerende wijze;
- het label werd gecreëerd m.b.v een open en transparante procedure
- het label is toegankelijk voor alle geïnteresseerde partijen;
- de vereisten van het label worden vastgelegd door een derde partij de economische operator die het label aanvraagt , geen enkele beslissende invloed kan op uit oefenen.

Altijd vermelden « of equivalent » !!

De aanbestedende dienst moet elk ander passend bewijs aanvaarden (technisch dossier van fabrikant of rapport van een erkende organisatie)

Overzicht criteria aankoopcentrale

Papier (criteria)

In het kader van deze opdrachten moeten de aanbieders twee soorten papier aanbieden in A3-A4 formaat:

1) 100% gerecycleerd papier, CIE: min. 80, grammage: 80g/m²

2) Papier afkomstig uit duurzaam bosbeheer, CIE: min. 160 grammage 75g/m²

Beide papiersoorten moeten voldoen aan de criteria van het EU Ecolabel inzake kopieerpapier en grafisch papier

Overzicht criteria aankoopcentrale

Papier (verificatie)

De volgende bewijsstukken worden aanvaard als bewijs van conformiteit

- 100% gerecycleerd papier: bewijs van Blauwe Engel label of FSC Recycled label of certificaat van een onafhankelijke controle-organisatie*
- Duurzaam bosbeheer: bewijs van PEFC label, FSC Mix label en FSC 100% label of certificaat van een onafhankelijke controle-organisatie*
- EU Ecolabel: bewijs van EU Ecolabel of certificaat van een onafhankelijke controle-organisatie*

Overzicht criteria aankoopcentrale

Enveloppen

Alle enveloppen moeten aan één van de onderstaande criteria voldoen:

- 1) 100% gerecycleerd papier*
- 2) Papier afkomstig uit duurzaam bosbeheer dat voldoet aan de criteria van het EU Ecolabel*

Verificatie

De volgende bewijsstukken worden aanvaard als bewijs van conformiteit

- 100% gerecycleerd papier: bewijs van Blauwe Engel label of FSC Recycled label of certificaat van een onafhankelijke controle-organisatie*
- Duurzaam bosbeheer: bewijs van PEFC of PEFC recycled label, FSC Mix label of FSC 100% recycled label of certificaat van een onafhankelijke controle-organisatie*
- EU Ecolabel: bewijs van EU Ecolabel, NF Environnement of certificaat van een onafhankelijke controle-organisatie*

Overzicht criteria aankoopcentrale

Schriften, kladblokken, mappen, ...

Alle schriften, kladblokken, mappen, ... moeten aan één van de onderstaande beschrijvingen voldoen:

- 1) Gemaakt met 100% gerecycleerd papier*
- 2) Gemaakt met papier uit duurzaam bosbeheer*
- 3) Voldoen aan de criteria van het EU Ecolabel*
- 4) Voldoen aan de criteria van het NF Environnement label*

Overzicht criteria aankoopcentrale

Schriften, kladblokken, mappen (verificatie)

Verificatie

De volgende bewijsstukken worden aanvaard als bewijs van conformiteit

100% gerecycleerd papier: bewijs van Blauwe Engel label of FSC Recycled label of certificaat

van een onafhankelijke controle-organisatie

Duurzaam bosbeheer: bewijs van PEFC of PEFC recycled label, FSC Mix label en FSC 100%

label of certificaat van een onafhankelijke controle-organisatie

EU Ecolabel / NF Environnement: bewijs van EU Ecolabel / NF Environnement label of certificaat van een onafhankelijke controle-organisatie

Overzicht criteria aankoopcentrale

Archiefdozen

Archiefdozen

Alle archiefdozen moeten gemaakt zijn uit 100% gerecycleerd materiaal.

Verificatie

De volgende bewijsstukken worden aanvaard als bewijs van conformiteit

- 100% gerecycleerd papier: bewijs FSC Recycled label of certificaat van een onafhankelijke controle-organisatie

Overzicht criteria aankoopcentrale

Overige

Rekentoestellen

Werking op zonnecellen met een minimale lichtsterkte van 50 lux.

Corrector

Correctielint zonder houder voor het lint of zonder afroldoos.

De houder of afroldoos moet minstens 50% gerecycleerd plastic bevatten.

Latten

Bestaande uit FSC/PEFC of equivalent-gelabeld hout. In onbehandeld hout: niet geschilderd, gelakt of vernist en zonder bewaarbehandeling.

Lat gemaakt uit metaal

Overzicht criteria aankoopcentrale

Schrijfmaterialen

Pennen (bal- en vulpennen)

*Minimaal voor 75% uit gerecycleerd materiaal of uit FSC/PEFC (of equivalent) hout
OF*

Voldoen aan de criteria van het NF Environnement label

Potloden

*Gemaakt uit FSC/PEFC (of equivalent) hout -gelabeld of bestaand uit minimaal 50%
of gerecycleerd materiaal OF*

Voldoen aan de criteria van het NF Environnement label

Markers, viltstiften en markeerstiften

Gemaakt uit minimaal 50% gerecycleerd materiaal OF

Voldoen aan de criteria van het NF Environnement label

Overzicht criteria aankoopcentrale

Verpakkingen

De volgende regels inzake de verpakkingen moeten gerespecteerd worden voor alle producten:

- De inschrijver mag geen individuele verpakking voor de artikelen gebruiken.*
- Alle groepsverpakkingen in karton moeten 80% gerecycleerd materiaal bevatten.*
- Alle verpakkingen moeten uit homogene en gemakkelijk sorteerbare materialen bestaan.*
- Geen enkele verpakking mag gechloreerd plastic bevatten.*

Overzicht criteria aankoopcentrale

Definities

Gerecycleerd materiaal : het product wordt gemaakt uit afvalstromen van bijvoorbeeld papier, karton of plastic

Recycleerbaar : het materiaal kan nadien gerecycleerd worden (indien het correct ingezameld wordt)

Biodegradeerbaar : in de praktijk weinig bruikbaar aangezien de producten in de realiteit niet biodegradeerbaar zijn

Tips voor uw lastenboek

Zorg voor een goede inventaris van producten

Kies voor metalen, kwaliteitsvolle producten indien mogelijk (bijv. nietjesmachine, perforator, latten, ...)

Laat niet toe producten buiten de inventaris te bestellen : dit zet de poorten open voor niet-ecologische producten

Datagegevens gebruik voor toekomstige opdrachten

Vraag steeds zoveel mogelijk statistieken bij te houden over het lopende contract :

- gebruikscijfers
- verbruiksgegevens
- feedback gebruikers
- ...

Organiser op regelmatige tijdstippen vergaderingen met de leverancier om het contract te bespreken en te leren van zijn ervaringen

Module 3

Controle

Controle bij gunning

Controle verloopt via drie mogelijkheden :

- 1) Gebruik van labels (eenvoudig)
- 2) Gebruik van technische fiches en onafhankelijke controle-rapporten (moeilijker)
- 3) Geen controle : grammage, gebruikte materialen, ...

Moeilijkste criterium : percentage gerecycleerd materiaal

Controle bij levering

Visuele controle van de geleverde producten/merken

Indien mogelijk : kies voor weinig leveringen en voorzie een opslagplaats voor stockage.

→ Milieuvriendelijker (minder leveringen) en minder controle-momenten

Controle bij bestelling

Overgebruik is een groot probleem bij bureaumaterialen :

- Centraliseer bestellingen
- Controleer grondig uw stock en houd statistieken bij
- Sensibiliseer uw werknemers

Conclusies

De aankoopcentrale van Leefmilieu Brussel is een goede tool om tijd te besparen en duurzame producten aan te kopen aan een goede prijs

De aankoopcentrale kan niet helpen bij slecht gedrag: overconsumptie, individuele bestellingen, ...

Wil u toch absoluut zelf een lastenboek schrijven, baseer u op het lastenboek van Leefmilieu Brussel.

Duurzame Consumptie

CODUCO
Consomation Durable

Rob Renaerts
Directeur
0032 488 994488
rob@coduco.be
www.coduco.be